

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KASTAMONU İL ÖZEL İDARESİ
2016 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	12
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	13
8.	EKLER.....	28

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2016 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	1
Tablo 2: 2016 Yılı Ödenekler Tablosu	1
Tablo 3: 2016 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	2
Tablo 4: Devreden Ödenek Karşılığı Eksik Nakit Tablosu	14

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Kastamonu İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup, faaliyetlerini 2016 yılı bütçesi ile verilen ödenekler ve ilgili kanunlarla merkezi idareden aktarılan diğer kaynaklarla yürütmektedir.

Bu kapsamda Kastamonu İl Özel İdaresinin 2016 yılı bütçesiyle 75.000.000,00 TL gelir ve ödenek öngörülmüş olup, 79.197.307,40 TL 2015 yılından devreden ödenek ve Merkezi İdare Bütçesinden kullanım amacı belirlenmiş yatırımlar için aktarılan toplam 107.641.552,43 TL ödenek ile birlikte yılı ödenekleri 261.838.859,83 TL'ye ulaşmıştır.

Kastamonu İl Özel İdaresinin sunulan mali tablolarına göre 2016 yılı Gelir ve Gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2016 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Gelir Türü	Tahmini	Gerçekleşen
Vergi Gelirleri	110.000,00	66.005,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.230.000,00	2.028.634,20
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Diğer Gelirler (Tahsisli)	0,00	107.641.552,43
Diğer Gelirler	64.660.000,00	67.905.008,03
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00
TOPLAM Öz Gelir	75.000.000,00	69.999.647,23
TOPLAM Genel Gelir	75.000.000,00	177.641.199,66

Tablo 2: 2016 Yılı Ödenekler Tablosu

Bütçe ile Verilen Ödenek	Önceki Yılda Devreden Ödenekler	Merkezi İdareden Aktarılan Ödenekler	Net Bütçe Ödeneği Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	Sonraki Yıla Devreden Ödenek
75.000.000,00	79.197.307,40	107.641.552,43	261.838.859,83	175.735.835,19	81.010.742,40

Merkezi yönetim kapsamındaki idareler tarafından ödenek gönderilmek suretiyle bir takım hizmetlerin il özel idareleri eliyle gerçekleştirilmesi 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı maddesine eklenen ek fıkra ile mümkün kılınmıştır. Bu fıkra hükmüncce aktarılan ödenekler nedeniyle öngörülen bütçe büyüklüğü ile gerçekleşen bütçe büyüklükleri arasında çok büyük farklılıklar oluşmaktadır. Bütçe hazırlık aşamasında merkezi yönetim kapsamındaki idarelerden yatırım projeleri karşılığında ne kadar ödenek gönderileceği bilinmediğinden bütçe rakamları gerçekçi olmamaktadır. Aktarma yoluyla gelen nakit gelir ve ödenek kaydedilmek suretiyle bütçeleştirilmektedir. Dolayısıyla il özel idarelerinin yılı bütçeleriyle öngörülen rakamlarla bütçe gerçekleştirmeleri arasında fark bulunmaktadır.

Tablo 3: 2016 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Gider Türü	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gider
Personel Giderleri	11.175.935,08	60.212.023,91
Sosyal Güv. Kurumlarına Devlet Prim Gideri	1.618.768,24	7.701.106,34
Mal ve Hizmet Alım Gideri	23.027.583,68	29.752.116,19
Faiz Giderleri	1.145.000,00	2.121.556,23
Cari Transferler	5.005.426,00	5.930.817,58
Sermaye Giderleri	28.627.087,00	69.218.014,94
Sermaye Transferi	650.200,00	800.200,00
Yedek Ödenekler	3.750.000,00	0,00
TOPLAM	75.000.000,00	175.735.835,19

Kurumun 2016 yılı Faaliyet Gideri 143.544.036,23 TL, Faaliyet Geliri 178.416.970,85 TL olup, Gelir Fazlası 34.872.934,62 TL olarak gerçekleşmiştir.

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kastamonu İl Özel İdaresi mali işlemlerini 5018 sayılı Kanunla belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Söz konusu 49'uncu maddenin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Kastamonu İl Özel İdaresinde mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Strateji Geliştirme Müdürlüğüne gerçekleştirilmektedir.

2016 yılı denetimi kapsamında Kastamonu İl Özel İdaresi tarafından “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı

- Değerli kağıtlar sayım tutanağı
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kastamonu İl Özel İdaresinin İller Bankası Anonim Şirketindeki Ortaklık Payının Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında Eksik Görülmesi

6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun “Ortaklık yapısı ve sermaye” başlıklı 4'üncü maddesinde;

“(1) Bankanın ortakları il özel idareleri ve belediyelerdir.

(2) Bankanın sermayesi 9.000.000.000 (dokuz milyar) Türk Lirasıdır. Bu sermaye Bakanlar Kurulu kararı ile beş katına kadar artırılabilir.

(3) Sermaye tavanına ulaşıncaya kadar Bankanın ödenmiş sermayesine aşağıdaki kaynaklar eklenir:

a) 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanuna göre her ay Maliye Bakanlığı ve İller Bankası tarafından dağıtılacak vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık olarak yüzde iki oranında kesilecek miktarlar.

b) Bankanın vergi ve diğer yasal yükümlülükler düşüldükten sonraki yıllık safi kârından yüzde otuz oranında ayrılacak pay.

c) Diğer mevzuat hükümleri ile Banka sermayesine aktarılması uygun görülen paralar ile sermayeye eklenmek üzere yapılacak her türlü yardım ve bağışlar.”

denilmektedir. 6107 sayılı Kanun'un bu hükümleri uyarınca Kastamonu İl Özel İdaresi İller Bankası Anonim Şirketinin doğal ortağıdır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabını açıklayan “Hesabın niteliği” başlıklı 178'inci maddesinde;

“(1) Bu hesap, kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarlar ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan tutarlar ile bu kuruluşlara ikrazen verilen ve mahsup edilen tutarların izlenmesi için kullanılır.”

denildiğinden 6107 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi hükmünce İller Bankasının ortakları arasında sayılan Kastamonu İl Özel İdaresinin, İller Bankası Anonim Şirketinin sermayesine iştirak edilmiş olan ortaklık payının 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler

Hesabında görülmesi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 178'inci maddesi gereğidir. Kastamonu İl Özel İdaresinin sermaye katılımı yoluyla iştirakinin olduğu başkaca mali kuruluş bulunmamaktadır.

İller Bankası Anonim Şirketinin resmi web sitesinden, kurumun yetkili muhasebe görevlilerine tanımlanmış kullanıcı bilgileri ile ulaşılan kayıtlara göre, 2005 yılından itibaren 2016 yılı sonuna kadar İller Bankası Anonim Şirketinin sermayesine katılım payı olarak Kastamonu İl Özel İdaresinin Genel Bütçe vergi gelirlerinden alacağı paydan 8.811.705,00 TL tutarında kesinti yapılmıştır. Dolayısıyla Kastamonu İl Özel İdaresinin 2016 yılı sonunda düzenlenen mali tablolarında 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında 8.811.705,00 TL tutarında iştirakinin görülmesi gerekmektedir. Ancak 2016 yılı sonunda düzenlenen mali tablolarda 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının bakiyesi 3.715.225,42 TL eksiği ile 5.096.479,58 TL dir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Kastamonu İl Özel İdaresinin yıl sonunda düzenlenen mali tabloları üzerinde, İller Bankası Anonim Şirketinin sermayesine iştirak edilmiş olan ortaklık payını göstermesi gereken 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 3.715.225,42 TL tutarında gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında özetle; İller Bankası A.Ş.'nin kayıtları ile kurumun muhasebe kayıtlarında yer alan ortaklık payı tutarları arasındaki farkın 20.04.2017 tarih ve 1942 numaralı yevmiye işlemi ile muhasebeleştirildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak; İller Bankası Anonim Şirketinin sermayesine iştirak edilmiş olan ortaklık payı tutarlarının tamamının 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında kayıtlı olması gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak Kastamonu İl Özel İdaresinin mali kuruluşlara yatırılan sermaye tutarlarını göstermesi gereken 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı açısından 2016 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 2: Kastamonu İl Özel İdaresinin Sermaye İştirakinin Bulunduğu Şirketlerdeki Ortaklık Payının Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında Olduğundan Eksik Görülmesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabını açıklayan "Hesabın niteliği" başlıklı 181'inci

maddesinde;

“Bu hesap, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya aynı olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılır.”

denilmekte, 182’inci maddesinde Hesaba ilişkin işlemler, 183’üncü maddesinde de Hesabın işleyişi açıklanmaktadır.

Kastamonu İl Özel İdaresinin 200.000,00 TL sermayeli .....Pazarlama Limited Şirketinde % 20 hisse oranıyla, 1.200.000,00 TL sermayeli ..... Sanayi Anonim Şirketinde de % 97,29 hisse oranıyla iştiraki bulunmaktadır.

Kastamonu İl Özel İdaresinin sermayesine iştirak ettiği mal ve hizmet üreten bu kuruluşlardaki sermaye katılımı;

..... Pazarlama Limited Şirketinde % 20 hisse oranıyla 40.000 TL (200.000,00 x %20),

..... Sanayi Anonim Şirketinde % 97,29 hisse oranıyla 1.167.480,00 TL (1.200.000,00 x %97,29)

olmak üzere toplam 1.207.480,00 TL tutarındadır.

2016 yılı sonunda düzenlenen mali tablolarda ise, idarenin sermaye iştirakinin bulunduğu şirketlerdeki ortaklık payını göstermesi gereken 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının bakiyesi 850.299,62 TL tutarındadır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Kastamonu İl Özel İdaresinin yıl sonunda düzenlenen mali tabloları üzerinde, 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 357.180,38 TL farkla gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında özetle; ..... Sanayi Anonim Şirketinde ve ..... Pazarlama Limited Şirketindeki sermaye paylarına ilişkin farkın 21.04.2017 tarih ve 2014 sayılı yevmiye işlemi ile muhasebeleştirildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Kastamonu İl Özel İdaresi'nin sermaye iştirakinin bulunduğu şirketlerdeki ortaklık payının 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında kayıtlı olması gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak Kastamonu İl Özel İdaresinin 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı açısından 2016 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 3: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenmekte Olan Yatırımlardan Tamamlananların İlgili Hesaplara Aktarılmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 25-Hesap grubuna ilişkin işlemler ile ilgili 187'nci maddesinin 2'nci fıkrasında yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenen maddi duran varlıkların, geçici kabul işlemi tamamlandıktan sonra ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabını açıklayan "Hesabın Niteliği" başlıklı 204'üncü maddesinde de;

"Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarıncaya kadar izlenmesi için kullanılır."

denilerek bu hesabın yapımı süren yatırımlar için yapılan giderleri izlemek maksadıyla kullanılacağına açıklık getirilmiş, "Hesabın işleyişi" başlıklı 205'inci maddesinin (b) bendinde de, tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedilmek suretiyle hesaptan çıkarılma yöntemi açıklanmıştır.

Yönetmeliğin bu amir hükümlerine rağmen Kastamonu İl Özel İdaresinin 2016 yılı muhasebe açılış kaydının 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında yer alan 10.534.432,62 TL tutarındaki çeşitli yatırımın yıl içinde işlem görmeden ve değişiklik göstermeden yılsonuna taşındığı görülmektedir. 10.534.432,62 TL tutarındaki yapılmakta olan yatırımlara ilişkin bu kayıtlardan 2.301.451,90 TL tutarındaki kısmı ise 2015 yılı başından beri hiçbir işlem görmeden muhasebe hesap bilgileri içerisinde yer almaktadır.

Gerek 2015 yılı gerek 2016 yılı başından beri 2016 yılı sonuna kadar hiçbir işlem görmeden 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenen bu yatırımların, tamamlandığı halde ilgili hesaplara aktarılmayan yatırımlar olduğu anlaşılmaktadır.

Muhasebe açısından, tamamlandığı halde 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenen yatırımlar, bir taraftan idarenin devam eden yatırımlarını olduğundan çok göstermekte, diğer taraftan idarenin diğer duran varlıklarına ilişkin muhasebe değerlerinin olduğundan eksik görülmesine neden olmaktadır. Zira tamamlanan yatırımlar 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar

Hesabından düşülürken, idarenin başka bir duran varlığına dönüşmek durumundadır. Örneğin binalar, yollar vb. gibi. 2016 yılı işlemleri açısından, idarenin yatırımları binalar ile ilgili olup, 252- Binalar Hesabına aktarılması gerekirken 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmeye devam eden bu yatırımlar nedeniyle, muhasebe kayıtlarında 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının bakiyesi olması gerekenden fazla, 252- Binalar Hesabının bakiyesi ise olması gerekenden eksik görülmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Kastamonu İl Özel İdaresinin yıl sonunda düzenlenen mali tabloları üzerinde 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı ile 252- Binalar Hesabı gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Yapılmakta olan yatırımlardan geçici kabulü yapılanların geçici kabul tutanaklarının muhasebe servisine gönderilmesi ile 258- hesabından ilgili yatırım tutarı düşülüp, aktif hesabına kaydı yapılmaktadır. Mülkiyeti İdaremize ait olanlar aktif hesaplarda izlenmeye devam etmekte ve mülkiyeti başka idarelerin olan varlıklar 630- Gider hesabının ilgili alt koduna borç kaydedilmek suretiyle ilgili idareye devredilmektedir.

258- hesabında bekleyen bakiyeler için geçici ya da kesin kabul tutanaklarının muhasebeye gönderilmesi beklenmektedir. Tutanakların gönderilmesi ile işlem derhal yapılmakta ve gereksiz hesap devirleri önlenmektedir. Bulguda ifade edilen 2.301.451,90 TL tutarındaki kısım ile ilgili olarak muhatap birimlerden kesin kabul bilgileri istenmiş olup, devirler yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak; 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenen yatırımlardan tamamlanarak geçici ya da kesin kabulü yapılanların bu hesaptan düşülerek ilgili taşınmaz varlık hesaplarına aktarılması, başka kurumlar için gerçekleştirilen yatırımların ise gider kaydının yapılarak ilgili idareye devrinin sağlanması gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak Kastamonu İl Özel İdaresince gerçekleştirilen yatırımlardan geçici ya da kesin kabul işlemlerinin tamamlanıp tamamlanmadığı belirsiz olan yatırımlar nedeniyle 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı ve 252- Binalar Hesabı açısından 2016 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 4: Kastamonu İl Özel İdaresince Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilen veya Diğer Kamu İdarelerince Tahsisli Kullanılan Taşınmazlarla İlgili Tahsis İşlemlerinin Muhasebeleştirilmemesi

İl Özel İdaresinin mülkiyetinde olmakla birlikte diğer kamu kurumlarına veya diğer kamu idarelerinin mülkiyetinde olmakla birlikte il özel idaresine tahsis işlemine konu olan taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve mali tabloların söz konusu varlıklara ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmadığı görülmüştür.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 64/d maddesi uyarınca İl Özel İdareleri kendilerine ait taşınmaz malları asli görev ve hizmetlerinde kullanmak ve süresi 25 yılı geçmemek üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlara tahsis edebilir. Diğer taraftan kamu kurum ve kuruluşları tarafından görev alanına giren işlerde kullanılmak üzere İl Özel İdarelerine de taşınmaz tahsisi yapılabilir. Bu meyanda tahsis edilen veya tahsisli kullanılan taşınmazların mali tablolarda görünmesini teminen gerekli muhasebe kayıtların yapılması gerekmektedir.

Nitekim, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 130 ve 132'nci maddeleri ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 188-189-190-191-192'nci maddelerinde tahsis edilen taşınmazların niteliklerine göre, 250- Arazi ve Arsalar Hesabı, 251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı veya 252- Binalar Hesabında izleneceği belirtilmiştir. Bu amaçla Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında yardımcı hesaplar belirlenmiş ve tesis edilen 02-Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar, 03-Taahsisli Kullanılan Taşınmazlar yardımcı hesaplarında kamu idaresince takip edileceği hükmüne yer verilmiştir.

Kastamonu İl Özel İdaresinin muhasebe kayıtlarında 250- Arazi ve Arsalar Hesabı, 251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252- Binalar Hesabında 02 ve 03 kodlu yardımcı hesaplar kullanılmamış olduğundan Tahsisli Taşınmazlar hakkında doğru ve güvenilir bilgi alınamamaktadır.

Kamu idaresi cevabında özetle; Emlak servisinden alınan taşınmaz listeleri göz önüne alınarak, mülkiyet ve kullanım durumuna göre taşınmaz varlıkların, ilgili hesapların detaylı kodlarına 09.05.2017 tarih ve 2281 numaralı yevmiye işlemi ile kaydının gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Bulgu konusu hususla ilgili olarak idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak 2016 yılı mali tablolarında 250- Arazi ve Arsalar Hesabı, 251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252- Binalar Hesabı ile ilgili hata devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kastamonu İl Özel İdaresinin 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 5302 Sayılı Kanununun 6'ncı Maddesi Kapsamında Yatırımlar İçin Merkezi İdare Tarafından Aktarılan Ve Başka Amaçlarla Kullanılmayacak Olan Ödenek Karşılığı Kaynağın, Kastamonu İl Özel İdaresi Tarafından Tahsis Amacı Dışında İl Özel İdaresi Bütçesi Ödenekleri İle Karşılanması Gereken Faaliyetler İçin Kullanılması Ve Bu Ödeneklere İlişkin Nakdin Banka Hesaplarında Bulunmaması

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun “İl özel idaresinin görev ve sorumlulukları” başlıklı 6'ncı maddesinin (b) bendine ek fıkrasında;

“(Ek fıkra: 3/7/2005-5393/85 md.; Değişik ikinci fıkra: 24/7/2008-5793/42 md.) Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları; yapım, bakım ve onarım işleri, devlet ve il yolları, içme suyu, sulama suyu, kanalizasyon, enerji nakil hattı, sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskân, gençlik ve spor gibi hizmetlere ilişkin yatırımlar ile bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının görev alanına giren diğer yatırımları, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Aktarma işlemi ilgili bakanın onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. İş, il özel idaresinin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. İl özel idareleri de bütçe imkânları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçesinden ödenek aktarabilir. Bu fıkraya göre, bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları tarafından aktarılacak ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar, birinci fıkrada öngörülen görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın bütün il sınırları içinde yapılabilir...”

denilmektedir.

Bu hükme göre, devreden ödenek karşılığı nakdin de devredilmesi, ödeneklerin gönderiliş/tahsis amacı dışında kullanılmaması gereklidir. Bu nedenle merkezi idareden ödenek gönderme onayı ile gönderilen ödeneklerin ve dolayısıyla ödenek karşılığı nakdin, başka amaçlarla kullanılması 5302 sayılı Kanuna aykırılık teşkil etmektedir.

Kastamonu İl Özel İdaresi 2016 Yılı Mizanına göre 900- Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı 2017 yılına 81.010.742,40 TL ödenek devretmiştir. (Bu rakam 2016 yılı Gider Kesin Hesabındaki “Ertesi Yıla Devreden Ödenek” tutarı ile denktir.)

Devreden toplam 81.010.742,40 TL ödeneğin 11.380.120,87 TL tutarındaki kısmı İl

Özel İdaresinin kendi kaynaklarıyla yaptığı yıllara sari yatırımlara ait ödenek tutarı olup, kalan 69.630.621,53 TL merkezi idare tarafından 5302 sayılı İl Özel İdare Kanununun 6 ncı maddesi uyarınca gönderilip tahsis edildikleri amaç dışında harcanmaması gereken ödeneklerden ertesi yıla devreden ödenek tutarıdır.

İdarenin devreden ödenekler karşılığında yerine getirmek durumunda olduğu yatırımlar kadar, vergiler, fonlar, sosyal güvenlik kesintileri, emanetler ve teminatlar gibi 1 yıldan kısa vadede ilgili kurum veya kişilere geri ödenmesi gereken yükümlülükleri de bulunmakta olup, bunlar da idare için kısa vadede nakit ihtiyacı yaratmaktadır. Bu yükümlülüklerden bir kısmı zaten idareye dolaylı ya da doğrudan yollarla nakden teslim edilmiş olup, yine idarenin nakit olarak muhafaza sorumluluğu taşıdığı değerlerdir. Kesilen vergiler, alınan emanet veya teminatlar gibi. Bu tutarlar bilançonun pasifinde 3-Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar olarak görülmektedir.

Kastamonu İl Özel İdaresinin tahsis amacı dışında harcadığı ödenekler karşılığı nakdin 2016 yılındaki toplam tutarı, aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere, 2016 yılı Mizan, Bilanço, Bütçe ve Kesin Hesap bilgilerine göre 19.631.637,06 TL dir. (İller Bankasından temin edilen kredilere ilişkin ve 300- Banka Kredileri Hesabı ile ilgili taksit tutarları, idarenin Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden alacağı payların gönderilmesi esnasında İller Bankasınca kaynağında kesildiğinden, bu tutarlar 3-Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar grubuna ilişkin yükümlülüklerden düşülmüştür.)

Tablo 4: Devreden Ödenek Karşılığı Eksik Nakit Tablosu

Yılı	Finansman Tipi	Açıklama	Tutarı
2016	5	Ödenek Devri	11.380.120,87
2016	8	Ödenek Devri	69.630.621,53
2016	Toplam	Ödenek Devri	81.010.742,40
2016	8	Devredilen Ödenek (+)	69.630.621,53
2016		[3(-)300] Kısa vadeli Borç/ Emanetler (+)	11.463.726,26
2016		Kısa Vadede Bulunması Gereken Nakit	81.094.347,79
2016		102. Banka Hesabı mevcudu (-)	61.462.710,73
2016		Eksik Nakit	19.631.637,06

2016	5	Bütçe ile Verilen Ödenek (+)	75.000.000,00
2016	5	Ek Bütçe	0,00
2016	5	Aktarmalarla Eklenen (+)	18.198.506,51
2016	5	Aktarmalarla Düşülen (-)	18.198.506,51
2015	5	Devreden Ödenek (+)	10.497.622,63
2016	5	Toplam Ödenek	85.497.622,63
2016	5	Toplam Harcama	69.025.955,03
2016		Gerçekleşen Gelir Tahsilatı (Öz Gelirler)	69.999.647,23
2016		Gelir Fazlası Harcama	-973.692,20

İdarenin kendi bütçesinden gerçekleştirdiği harcamalarına göre öz gelirleri ise 2016 yılında 973.692,20 TL fazla gerçekleşmiştir.

Merkezi idareden belli bir yatırım amacıyla gönderilen ödenekler karşılığı nakdin, gönderiliş amacı dışında harcanması sebebiyle il özel idaresi, kendi bütçesine ait olmayan kaynağı kullanmakla bir nevi borç/yükümlülük altına girmiştir. Oysa 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun “Borçlanma” başlıklı 51’inci maddesinde;

“ İl özel idaresi, görev ve hizmetlerinin gerektirdiği giderleri karşılamak amacıyla aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre borçlanma yapabilir ve tahvil ihraç edebilir:

a) Dış borçlanma, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde ve sadece il özel idaresinin yatırım programında yer alan projelerin finansmanı amacıyla yapılabilir.

b) İller Bankasından yatırım kredisi ve nakit kredi kullanan il özel idaresi, ödeme plânını bu bankaya sunmak zorundadır. İller Bankası hazırlanan geri ödeme plânını yeterli görmediği il özel idaresinin kredi isteklerini reddeder.

c) Tahvil ihracı, yatırım programında yer alan projelerin finansmanı için ve ilgili mevzuat hükümleri uyarınca yapılır.

d) İl özel idaresi ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin %50’sinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin faiz dahil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirlenen yeniden değerlendirme oranıyla artırılan

miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyesi bulunan illerin özel idareleri için bir buçuk kat olarak uygulanır.

e) İl özel idaresi ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin %50'sinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, en son kesinleşen bütçe gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirlenen yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde toplam %10'unu geçmeyen iç borçlanmayı il genel meclisinin kararı; %10'u geçen miktarlar için meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve İçişleri Bakanlığının onayı ile yapılabilir.

f) İl özel idarelerinin ileri teknoloji ve büyük tutarda maddi kaynak gerektiren alt yapı yatırımlarında Devlet Plânlama Teşkilatı Müsteşarlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kabul edilen projeleri için yapılacak borçlanmalar (d) bendindeki miktarın hesaplanmasında dikkate alınmaz. Dış kaynak gerektiren projelerde Hazine Müsteşarlığının görüşü alınır.

(Değişik ikinci fıkra: 23/1/2008 – 5728/565 md.) Yukarıda belirtilen usul ve esaslara aykırı olarak borçlanan il özel idaresi sorumluları hakkında, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde, Türk Ceza Kanununun 257 nci maddesi hükümleri uygulanır.

İl özel idaresi, varlık ve yükümlülüklerinin ayrıntılı bir şekilde yer aldığı malî tablolarını üçer aylık dönemler halinde İçişleri ve Maliye bakanlıkları ile Devlet Plânlama Teşkilatı ve Hazine müsteşarlıklarına gönderir.”

denilmekle il özel idarelerinin borçlanma esaslarına açıklık getirilmiştir. Bu nedenle 5302 Sayılı Kanunun 6'ncı maddesi kapsamında yatırımlar için merkezi idare tarafından aktarılan ödenekleri, tahsis amacı dışında, il özel idaresinin kendi bütçesinden karşılanması gereken giderler için kullanmak suretiyle idarenin borç yükümlülüğü altına girmesi yine 5302 sayılı Kanunun borçlanmaya ilişkin hükümlerine de aykırıdır.

5302 sayılı Kanunun 6'ncı maddesi kapsamında yatırımlar için merkezi idare tarafından aktarılan ve başka amaçlarla kullanılamayacak olan ödenek karşılığı kaynağın, Kastamonu İl Özel İdaresi tarafından tahsis amacı dışında il özel idaresi bütçesi ödenekleri ile karşılanması gereken faaliyetler için kullanılması, nakit hesapları ile bütçe hesaplarını etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Türkiye’de Bütçe yapan tüm yerel yönetimler ile tüm kurumlar, mevzuat gereği bütçelerini tahmini olarak hazırlamaktadır. Tahmini oluşturulan bütçelere göre de yatırım programları hazırlanmaktadır.

Kastamonu İl Özel İdaresinin son beş yılına bakıldığında aşağıdaki tabloda belirtildiği gibi bütçe gerçekleştirmeleri ortalama % 86 mertebesinde olmuştur. Örneğin 2016 yılı bütçesinde de görüldüğü gibi tahmini bütçe 75.000.000,00 TL iken gerçekleştirme 69.999.647,23 TL ile % 93,33 oranında sağlanmıştır.

Aşağıda tabloda da görüldüğü üzere İdaremizin öz gelire göre olan harcamaları titizlikle takip edilmektedir. Son beş yılın rakamlarına bakıldığında harcamalar, tahmini bütçelere göre değil reel gerçekleştirmeye göre yapılmış ve son beş yılın gelir harcama farkı da + 631.989,17 TL olarak fazla vermiştir. Dolayısıyla bulguda belirtildiği gibi İl Özel İdare bütçesi ödenekleri ile yapılması gereken faaliyetler için paydaş kuruluşlara ait başka ödenekler harcanmamıştır.

Bulguda belirtildiği gibi banka nakdi ile devreden ödenek arasındaki farka neden olan 2 temel husus vardır.

1. İl Özel İdareleri, 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 76. maddesi kapsamında bir önceki yıl gerçekleşen gelirinin en az % 20'si oranında milli eğitim yatırımlarına ödenek ayırmaktadır. Bu noktada bütçe tekniği açısından çok önemli bir ayrıntı vardır. İdaremizin öz gelir gerçekleştirilmesi rakamsal olarak kesin hesaplara yansırken esasında, reel nakit olarak en büyük gelir kaynağımız olan İlbank katkı payından borcumuz düştükten sonra kesin hesaba yansımaları gerekmektedir. Somut örnek vermek gerekirse 2015 yılı sonu öz gelir gerçekleştirme kesin hesabına göre tabloda görüldüğü gibi 64.571.326,23 TL olarak gerçekleştirilmiş ancak nakit olarak banka hesabında 59.966.486,00 TL gelir oluşmuştur.

Ancak yukarıda da belirtildiği gibi 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 76. maddesi kapsamında 2015 yılı sonu öz gelir gerçekleştirme kesin hesabına göre 64.571.326,23 TL üzerinden 2017 yılı bütçemizde Milli Eğitime ayrılan pay, 12.950.000,00 TL' dir. Hâlbuki ayrılan bu pay, nakit olarak banka hesabına yatan 59.966.486,00 TL'lik gelire göre ayrılmış olsaydı Milli Eğitime ayrılan pay, 11.993.297,20 TL olacaktı. Dolayısıyla olmayan 956.702,80 TL ödeneğin devri yapılmıştır.

2. Diğer taraftan Milli Eğitime ayrılan ödeneklerle yılı içerisinde ödeneğe uygun yatırım programı yapılmaktadır. Ayrılan bu ödenek nakit olarak değil bütçe ile yıl içinde oluşan bir tahakkuktur. Yapılan bu program % 100 oranında tamamlanmış ve ayrılan ödeneğin altında bitmiş olmasına rağmen, kalan ve nakit olmayan ödenek de 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 82. maddesi gereği bir sonraki yıla aktarılmaktadır. Yıllar içinde tabloda görüldüğü gibi esasında nakit olmayan, yasadan kaynaklı bir ödenek devri söz konusudur.

Yukarıda belirttiğimiz iki önemli husus "Mahalli İdareler Dış Denetim Genel Değerlendirme" raporunda mutlak suretle değerlendirilmeli ve 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununa bağlı olan tamamlanmış işler için yıllara sari olarak yapılan ve işleri tamamlanmış olan yatırımların ödeneklerinin devri yapılmamalıdır. Yani diğer bir ifadeyle yılı içinde tamamlanmış yatırımların esasında nakit olmayıp artan ödenekleri iptal edilmelidir.

Mahalli İdareler bütçe muhasebe yönetmeliğine göre yılsonunda kullanılmayan ödenekler iptal edilirken, 222 sayılı ilköğretim ve eğitim kanununun 82. maddesi gereği milli eğitime ayrılan projeli ödenekler iptal edilememekte, dolayısıyla bu ödenekler gerçekleşmediği halde devretmektedir.

ÖZ BÜTÇE ÖDENEK GERÇEKLEŞME DURUMU					
YILI	BÜTÇESİ	ÖZ GELİR GERÇKLS.	Gerçk. Oranı (%)	HARCAMA (05)	GELİR HARCAMA FARKI
2012	45.650.000,00	39.634.146,92	86,82	42.563.214,93	-2.929.068,01
2013	57.382.000,00	51.517.320,47	89,78	50.493.157,37	+ 1.024.163,10
2014	70.977.820,00	60.019.901,32	84,56	68.446.378,27	-8.426.476,95
2015	81.000.000,00	64.571.326,23	79,72	54.581.647,40	+ 9.989.678,83
2016	75.000.000,00	69.999.647,23	93,33	69.025.955,03	+ 973.692,20
Toplam	330.009.820,00	285.742.342,17	86,59	285.110.353,00	+ 631.989,17

Tabloda görüldüğü gibi son beş yıla bakıldığında Gelir Harcama Farkı + 631.989,17 TL olarak gerçekleştirilmiştir.

Yukarıda tablo ve paragraflarda ifade edildiği gibi aslında son 5 yılda artı olan bütçemizde, bulguda belirtildiği gibi banka nakdi ile devreden ödenek arasındaki fark bütçe muhasebe tekniği açısından ve en büyük paydaşımız olan 222 Sayılı Kanun kapsamında ödenek ayrılan ve nakit olmayan ödenek devri yapılan milli eğitim yatırımlarından kaynaklanmaktadır.

1. ve 2. maddede belirtilen hususlar ile muhasebat tekniği açısından öz gelir gerçekleşme hesabının bankaya giren nakit üzerinden düzenlenmesi sağlanırsa ve kullanılmayan ile işi tamamlanan tüm yatırımların ödenekleri yılsonu iptal edilirse nakit açığımız olmayacaktır.”

denilmektedir.

Sonuç olarak; İdare, nakit açığının 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 76'ncı maddesi hükmünce İl Özel İdaresi Bütçesine konulan ve bir önceki yıl gerçekleşen gelir bütçesinin en az %20 si oranında belirlenen ödeneklerden harcanamayarak aynı Kanunun 82'nci maddesi hükümlerince devreden ödeneklerin, iptal edilememesi nedeniyle gerçekleştiğini belirtmekte ise de cevaben belirtilen açıklamalar ve hesap tablosunda da izlendiği üzere bu hususun 2016 yılı nakit açığı olarak belirtilen tutarın küçük bir kısmını oluşturduğu görülmektedir. Bununla birlikte nakit açığı bulunmaması gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: İşçi Statüsünde İstihdam Edilen Personelin Kıdem Tazminatları İçin Karşılık Ayrılmaması ve Mevcut Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının Bilançoda Gerçek Durumu Yansıtması

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 20.05.2016 tarih ve 9430 sayılı "Kıdem Tazminatı" konulu genel yazısında;

"..... Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin "Temel kavramlar" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, "İhtiyatlılık: Muhasebe uygulamasında muhtemel risklere ve olaylara karşı bu Yönetmelikte belirtilen durumlarda karşılık ayrılır. Faaliyet sonucunu değiştirmeye yönelik olarak gizli yedekler ya da gereğinden fazla karşılık ayrılamaz." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, aynı Yönetmeliğin 197 nci maddesinde, 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının, ilgili mevzuatı uyarınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı, 228 inci maddesinde ise 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının, ilgili mevzuatı uyarınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

Ayrıca, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 291, 292, 342 ve 343 üncü maddelerinde, 372/472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının niteliği ile hesabın işleyişine ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Bu çerçevede, kamu idareleri tarafından işçi statüsünde istihdam edilen personel için ayrılan kıdem tazminatları karşılıklarının izlenebilmesi amacıyla, genel bütçeli idareler ile özel

bütçeli idarelerin kullandıkları detaylı hesap planlarında;

372 - Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı,

372.1 - Sürekli İşçilerin Kıdem Tazminatı Karşılıkları,

372.2 - Geçici İşçilerin Kıdem Tazminatı Karşılıkları,

372.3 - Taşeron İşçilerin Kıdem Tazminatı Karşılıkları,

372.9 - Diğer Kıdem Tazminatı Karşılıkları,

472 - Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı,

472.1 - Sürekli İşçilerin Kıdem Tazminatı Karşılıkları,

472.2 - Geçici İşçilerin Kıdem Tazminatı Karşılıkları,

472.3 - Taşeron İşçilerin Kıdem Tazminatı Karşılıkları,

472.9 - Diğer Kıdem Tazminatı Karşılıkları, yardımcı hesapları açılmıştır.

Kıdem tazminatı ile ilgili olarak uygulama birliğinin sağlanması amacıyla söz konusu işlemlerin aşağıda yer alan açıklamalar ve ekte yer alan örnek muhasebe kayıtlarına göre yapılması uygun görülmüştür.”

denilmiş, devamında da kamu idarelerinde işçi statüsünde istihdam edilen personelin, 2015 ve daha önceki yıllarda ayrılması gereken kıdem tazminatı tutarlarının, hizmet yılı ile yıllık kıdem tazminatı tutarının çarpılması suretiyle kamu idarelerinin ilgili birimlerince hesaplanacak listeler halinde en geç 30.06.2016 tarihi itibarıyla muhasebe birimlerine gönderileceği, muhasebe birimlerince de yapılan bildirimler üzerine listede yer alan toplam tutarlar üzerinden kamu idarelerinde işçi statüsünde istihdam edilen personel için ayrılan kıdem tazminatı karşılıklarının ne şekilde muhasebeleştirileceği ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

08.02.2015 tarih ve 29261 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımları Kapsamında İstihdam Edilen İşçilerin Kıdem Tazminatlarının Ödenmesi Hakkında Yönetmelikte ise;

“Aynı kamu kurum veya kuruluşunda çalışanlar

MADDE 5 – (1) Alt işverenlerinin değişip değişmediğine bakılmaksızın aralıksız olarak aynı kamu kurum veya kuruluşuna ait işyerlerinde çalışan işçilerin kıdem tazminatına esas hizmet süreleri, bu işyerlerinde 4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e)

bendi uyarınca yapılan ihaleler kapsamında geçen toplam çalışma süreleri esas alınarak tespit olunur.

(2) Son alt işverenleri ile yapılmış olan iş sözleşmeleri kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde sona eren işçilerin birinci fıkraya göre tespit edilen sürelerle ilişkin kıdem tazminatları, ilgili kamu kurum veya kuruluşu tarafından ödenir.

Farklı kamu kurum veya kuruluşunda çalışanlar

MADDE 6 – (1) Aynı alt işveren tarafından ve aynı iş sözleşmesine tabi olarak farklı kamu kurum veya kuruluşlarında çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatına esas hizmet süreleri, 4734 sayılı Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında farklı kamu kurum veya kuruluşuna ait işyerlerinde geçen hizmet sürelerinin toplamı esas alınarak tespit olunur.

(2) Farklı kamu kurum veya kuruluşlarda çalıştırılan işçilerden son alt işvereni ile yapılmış olan iş sözleşmeleri kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona erenlerin birinci fıkraya göre tespit edilen sürelerle ilişkin kıdem tazminatları, çalıştırıldığı son kamu kurum veya kuruluşu tarafından ödenir.”

denilmek suretiyle kamu idarelerinde hizmet alımları ihalesiyle istihdam edilen işçilerin kıdem tazminatlarının ilgili kamu idarelerince ödenmesi öngörülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabını açıklayan “Hesabın niteliği” başlıklı 281’inci maddesinde de;

“Bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.”

denilmiş 282’nci maddesinde de hesabın işleyişine açıklık getirilmiştir.

Bu noktadan hareketle 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının ana niteliği faaliyet döneminde ödenecek kıdem tazminatlarına ilişkin karşılıkların izlenmesi maksadıyla kullanılacak olmasıdır. Uzun vadeli kıdem tazminatı karşılıkları ile ilgili olarak da aynı yönetmeliğin 330’uncu maddesinde 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ve 331’inci maddesinde hesabın işleyişi açıklanmıştır.

Kastamonu İl Özel İdaresi 2016 yılı muhasebe kayıtlarında ise 25.02.2016 tarih ve 726 numaralı yevmiye kaydı ile 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına bir taraftan borç bir taraftan alacak kaydı gerçekleştirilen ve sonuçta bakiye vermeyen 671.153,60 TL tutarındaki

işlem dışında herhangi bir karşılık ayırma işlemi görülmemiştir.

Kastamonu İl Özel İdaresinin işçi statüsünde istihdam edilen personelinin kıdem tazminatları için karşılık ayrılmaması ve ayrılması gereken bu karşılıkların ilgili hesaplarda muhasebe kaydının gerçekleştirilmemesi sonucu;

a) Muhasebat Genel Müdürlüğü yazısındaki esaslara göre 2016 yılı öncesine ilişkin kıdem tazminatı karşılıklarının, bir taraftan 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı diğer taraftan 500- Net Değer Hesabı ile muhasebeleştirilmesi gerektiğinden bu işlemin yapılmaması nedeniyle 500- Net Değer Hesabı eksik işlem görmüştür.

b) Muhasebat Genel Müdürlüğü yazısındaki esaslara göre 2016 yılı için hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarlarının, bir taraftan 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedilirken diğer taraftan 630- Giderler Hesabına borç kaydedilmesi gerekirken bu işlem hiç gerçekleştirilmediğinden, 630- Giderler Hesabı da eksik işlem görmüştür. 630- Giderler Hesabı bilanço hesaplarına dönüşüncüye kadar, önce 690- Faaliyet Sonuçları Hesabına sonrasında ise 590- Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabına dönüştüğünden, gider kayıtlarının eksikliği 590- Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabının fazla sonuç vermesine neden olmuştur.

c) Muhasebat Genel Müdürlüğü yazısındaki esaslara göre daha önceki yıllarda hesaplanarak 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına kaydedilmiş tutarlardan, izleyen dönemde ödeneceği kamu idarelerince muhasebe birimlerine bildirilen tutarların dönem sonlarında 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına borç, 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedilmek suretiyle süre güncellemesi yapılması gerekirken, bu işlem gerçekleştirilmediğinden 2017 yılında ödenmesi muhtemel kıdem tazminatları tutarı kadar 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı eksik işlem görmüştür.

Açıklanan nedenlerle Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Yazısı, Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımları Kapsamında İstihdam Edilen İşçilerin Kıdem Tazminatlarının Ödenmesi Hakkında Yönetmelik ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırı olarak işçi personelin kıdem tazminatları için karşılık ayrılmaması nedeniyle Kastamonu İl Özel İdaresinin yıl sonunda düzenlenen mali tabloları üzerinde 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ve 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı yer almamaktadır. Aynı nedenlerle 500- Net Değer Hesabı ve 590- Dönem Olumlu Faaliyet

Sonucu Hesabının bakiyeleri de mali tablolarda gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında özetle; konuyla ilgili İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğüne bilgi verildiği, ancak 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanımının emekli olacağı düşünülen personelle ilgili bir öngörüye göre sağlanmasının mümkün olacağı, bu nedenle 2018 yılından itibaren hesabın çalıştırılmasının planlandığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; İşçi olarak çalıştırılan personelin kıdem tazminatları için karşılık ayrılması gerektiği ve bu karşılıkların ilgili muhasebe hesap kodlarında izlenmesi gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak Kastamonu İl Özel İdaresinin işçi personeli için ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarını göstermesi gereken 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ve 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının 2016 yılı mali tablolarında yer almaması hususu ile bulguda açıklanan nedenlerle 500- Net Değer Hesabı ve 590- Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı açısından 2016 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir. Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Kiraya Verilen Taşınmazların, Kayıtlı Değerlerinin Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabında Takip Edilmesine Rağmen Kira Bedellerinin Maddi Duran Varlıkların Kira Ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında İzlenmemesi

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 26.11.2014 tarih ve 13278 sayılı genel yazılarında, taşınmazlardan kiraya verilenler için 990- Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabının, bu taşınmazlardan elde edilecek toplam kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin yıllar itibarıyla izlenebilmesi amacıyla 993- Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının ihdas edildiği ve bu hesapların yardımcı hesap kayıtlarının yazı Eki 2'de açıklandığı belirtilmiştir.

Söz konusu Muhasebat Genel Müdürlüğü yazısında;

“1-Kiraya verilen taşınmazlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlara ilişkin belgeler muhasebe birimlerine verildiğinde, kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabının ilgili yardımcı hesabına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak; diğer taraftan toplam kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre

993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilecektir.

2- Dönem sonlarında, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarında kayıtlı tutarlar sürenin güncellenmesi amacıyla bu hesaba borç ve alacak kaydedilecektir.

3- Kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri tahsil edildiğinde 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir. Kira sözleşmesi ya da irtifak hakkı tesisi süresi sona erdiğinde 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabına alacak kaydedilecektir.

...”

denilmekte ve yazı ekinde örnek muhasebe kayıtlarına yer verilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 990- Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabını açıklayan 475’inci maddesinde de;

“(1) Bu hesap kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılır.”

denilmekte, devamında da 476’ncı madde olarak hesabın işleyişine açıklık getirilmektedir.

Her ne kadar Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde yer verilmemiş de olsa 2016 yılı Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında 993- Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı hesap kodları arasında sayılmıştır.

Kastamonu İl Özel İdaresinin mülkiyetinde olan taşınmazlardan kiraya verilenlerin, Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında yer alan hesap kodları itibariyle muhasebe kayıtlarında yer alması, hem Yönetmeliğin hem de Muhasebat Genel Müdürlüğünün yazıları gereğidir. Ancak bu mülklerin kiralanmasına ilişkin işlemler gerçekleştirilirken, gayrimenkul değerleri 990- Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabına kaydedilmiş, ancak tahsil olunacak kira bedelleri 993- Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ile muhasebe kayıtlarına yansıtılmamıştır.

Kiraya verilen duran varlıkların kira bedellerinin anılan hesaplarda takip edilmemesi nedeniyle Kastamonu İl Özel İdaresinin yıl içinde ve yıl sonunda düzenlenen mali tablolarında

993- Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı yer almamakta, 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabının bakiyesi de gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında özetle; Emlak Servisinden alınan kiradaki varlıklar listesi ve gelir servisinden alınan kira geliri tahakkukları bilgileriyle 990 ve 993 no'lu nazım hesapların kayıtlarının 27.04.2017 tarih ve 2089 numaralı yevmiye işlemi ile güncellendiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Kiraya verilen taşınmazların kira bedellerinin 993- Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında izlenmesi gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak Kastamonu İl Özel İdaresinin kira gelirlerini göstermesi gereken 993- Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının 2016 yılı mali tablolarında yer almaması ve 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabının da hatalı olması hususu etmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesaplarının Bilançoda Birlikte Yer Alması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 59- Dönem faaliyet sonuçları hesap grubunu açıklayan 360'ıncı maddesinde;

“(1) Bu hesap grubu, dönem olumlu veya olumsuz faaliyet sonucunun izlenmesi için kullanılır.

(2) Dönem faaliyet sonuçları sonucun olumlu veya olumsuz olmasına göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.

590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı

591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)”

denilerek dönem sonunda faaliyet sonuçlarının olumlu veya olumsuz olabileceğine, niteliğine göre de faaliyet sonucunun ilgili hesaba kaydedileceğine açıklık getirilmiştir.

Ancak Kastamonu İl Özel İdaresi 2016 yılı Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosu incelendiğinde, kurumun birimleri arasında yer alan İlçe Özel İdare Müdürlüklerinde gerçekleşen olumsuz faaliyet sonucu ile İl Özel İdaresinde gerçekleşen olumlu faaliyet sonucunun karşılıklı mahsubu gerçekleştirilmeden hem 590- Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu

Hesabı hem de 591- Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı ile bilançoya yansıtıldığı görülmüştür. Bir idarenin faaliyetlerinden kaynaklanan sonucun aynı anda hem olumlu hem de olumsuz olarak gerçekleşmesi mümkün olmayacağından, Kastamonu İl Özel İdaresi 2016 yılı Bilançosunda 590- Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ve 591- Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabının bir arada gösterilmesinin yukarıda yer verilen Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İdareemiz muhasebe kayıtları İçişleri Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından yönetilen Analitik Muhasebe Modülünde tutulmaktadır. Yevmiye kayıtlarından oluşan tüm cetvel ve raporlar sistem tarafından otomatik olarak verilmekte, İdareemiz çalışanlarının bilanço gibi mali tablolara müdahale imkânı bulunmamaktadır. 590 ve 591 nolu hesapların bilançoda birlikte yer almaması ve kendi içinde konsolide edilmesi için İçişleri Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ve Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü’nün, Muhasebat Genel Müdürlüğü’nün aynı konudaki uyarı yazılarını dikkate alması ve raporlama işlemlerine yazılımsal olarak müdahale etmesi gerekmektedir. Konu bulguda belirtildiği gibi kurumun işleyişinden kaynaklanmamaktadır. Konu İçişleri Bakanlığınca e-içişleri bütçe muhasebe modülünde yapılacak düzenleme sonucunda bulguda belirtilen şekle dönüşecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak; 590- Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591- Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesaplarının bilançoda birlikte yer almaması gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak e-içişleri sisteminin olumlu ve olumsuz faaliyet sonuçlarını bilançoda bir arada göstermesi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırıdır ve 2016 yılı mali tablolarında 590- Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ile 591- Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı gerçek durumu yansıtmamaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 49’uncu ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 48’inci maddeleri uyarınca mahalli idarelerde hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş bütçe ve muhasebe ilkeleri çerçevesinde hazırlanmasına temel olacak şekilde çıkarılması amacına yönelik olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği İçişleri Bakanlığınca çıkarılmıştır. Bu yönetmelik kapsamında yapılacak işlem ve kayıtlar bilgi teknolojilerinden yararlanarak hazırlanan programlar ile yapılmaktadır. İl özel idarelerinin

kullanması amacıyla İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan e-içişleri sistemi Bütçe ve Muhasebe Modülü ile kayıt ve işlemler yapılmaktadır. Ancak sistem devreye girdiği 2009 yılından bu yana ihtiyaçları karşılayacak ölçüde geliştirilememiştir.

Bulgu konusu hususla birlikte raporun diğer maddelerinde yer alan mali tablolarla ilgili hataların bu sistemden kaynaklandığı idarelerce belirtmekle birlikte sorun aktarma ve giderme konusunda il özel idarelerinin vesayet kuruluşu olan İçişleri Bakanlığınca yeteri kadar dikkate alınmadığı anlaşılmaktadır. İl özel idarelerinin herhangi bir tasarruf yetkisi bulunmaması göz önüne alındığında bu sistem hatalarının söz konusu bakanlıkça düzeltilmesi gerekmektedir.

8. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

(01.01.2016 - 31.12.2016) KASTAMONU İL ÖZEL İDARESİ

44.37-Tüm Muhasebe Birimleri 2016 Yılı BİLANÇOSU

AKTİF	2014	2015	Cari Yıl 2016	PASİF	2014	2015	Cari Yıl 2016
	TL	TL	TL		TL	TL	TL
1 DÖNEN VARLIKLAR			66.598.360,83	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			18.371.600,53
10 HAZIR DEĞERLER			61.474.771,46	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR			6.907.874,27
102 BANKA HESABI			61.462.710,73	300 BANKA KREDİLERİ HESABI			6.907.874,27
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)			0,00	32 FAALİYET BORÇLARI			286.530,32
104 PROJE ÖZEL HESABI			12.060,73	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI			286.530,32
12 FAALİYET ALACAKLARI			1.060.368,73	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR			5.684.010,16
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI			0,00	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI			1.719.243,11
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI			1.060.368,73	333 EMANETLER HESABI			3.964.767,05
14 DİĞER ALACAKLAR			87.677,87	34 ALINAN AVANSLAR			0,00
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI			87.677,87	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI			0,00
15 STOKLAR			3.062.274,22	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER			4.014.254,00
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI			3.062.274,22	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI			1.461.538,98
16 ÖN ÖDEMELER			697.358,89	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI			857.729,88
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI			0,00	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI			1.694.985,14
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI			0,00	368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI			0,00
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI			304.938,92	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI			0,00
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI			392.419,97	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI			0,00
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR			215.909,46	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI			1.451.216,85
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI			215.909,46	381 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI			1.451.216,85
197 SAYIM NOKSANLARI HESABI			0,00	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI			27.714,93
2 DURAN VARLIKLAR			487.975.331,58	391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI			27.714,93
24 MALİ DURAN VARLIKLAR			5.946.779,20	397 SAYIM FAZLALARI HESABI			0,00
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI			5.096.479,58	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			11.507.916,26
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI			850.299,62	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR			10.273.324,68
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR			482.028.552,38	400 BANKA KREDİLERİ HESABI			10.273.324,68
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI			59.477.713,93	43 DİĞER BORÇLAR			81.161,84
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI			79.508.700,45	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI			81.161,84
252 BİNALAR HESABI			293.156.568,15	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI			1.153.429,74
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI			21.728.337,78	481 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI			1.153.429,74
254 TAŞITLAR HESABI			13.670.172,22	5 ÖZ KAYNAKLAR			524.694.175,42
255 DEMİRBAŞLAR HESABI			3.621.615,87	50 NET DEĞER			516.836.863,53
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)			-54.060.969,01	500 NET DEĞER HESABI			516.836.863,53
258 YAPILMAMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI			64.926.412,99	51 DEĞER HAREKETLERİ			-535.106,15
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR			0,00	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI			0,00
260 HAKLAR HESABI			135.049,82	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI			-535.106,15
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)			-135.049,82	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI			298.256.931,71
AKTİF TOPLAMI			554.573.692,21	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI			298.256.931,71
				58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI			-324.737.448,29
				580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)			-324.737.448,29
				59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI			34.872.934,62
				590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI			56.934.102,63

591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)			-22.061.168,01
PASİF TOPLAMI			554.573.692,21

NAZIM HESAPLAR			48.487.803,45	NAZIM HESAPLAR			48.487.803,45
	TL	TL	TL		TL	TL	TL
903 KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI			6.810.634,98				
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI			9.607.034,10	905 ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI			6.810.634,98
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI			11.799.874,32	911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI			9.607.034,10
				921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI			11.799.874,32
990 KİRAYA VERİLEN, İRTİFAK HAKKI TESİS EDİLEN MADDİ DURAN VARLIKLARIN KAYITLI DEĞERİ			20.270.260,05				
				999 Diğer Nazim Hesaplar Karşılığı Hesabi			20.270.260,05
GENEL TOPLAM :			603.061.495,66	GENEL TOPLAM :			603.061.495,66

KASTAMONU İL ÖZEL İDARESİ 2016 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (2016)
	Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		
600	01	0	0	0	Vergi Gelirleri	66.005,00
600	03	0	0	0	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.077.910,89
600	04	0	0	0	Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	107.641.552,43
600	05	0	0	0	Diğer Gelirler	67.922.357,61
600	25	0	0	0	Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	709.144,92
					GELİRLER TOPLAMI:	178.416.970,85

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (2016)
	Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		
630	01	0	0	0	Personel Giderleri	60.212.023,91
630	02	0	0	0	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	7.701.106,34
630	03	0	0	0	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	19.917.975,02
630	04	0	0	0	Faiz Giderleri	1.502.172,88
630	05	0	0	0	Cari Transferler	4.857.702,45
630	07	0	0	0	Sermaye Transferleri	22.949.179,55
630	11	0	0	0	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	6.566.648,52
630	13	0	0	0	Amortisman Giderleri	8.344.409,96
630	14	0	0	0	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	11.492.817,60
					GİDERLER TOPLAMI :	143.544.036,23
					FAALİYET SONUCU (+ I -)	34.872.934,62

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>